

Både minskning och ökning

Både en minskning och en ökning av avfallet kan konstateras när år 2020 summeras.

– Det låter ju lite konstigt men när vi tittar närmare på siffrorna från förra året visar det sig att den totala avfallsmängden har ökat med 54 kg till 547 kg per person.

Det som är glädjande är att mängden brännbart restavfall har minskat och det visar ju att kunderna sorterar mer och bättre, konstaterar Jessica Rytter, avfallsingenjör på AÖS.

Det som ökat överlägset mest är träavfall och en trolig orsak är den ökande ”hemmanärvaron” under pandemin. Då åker gärna såg och hammare fram för ombyggnad och renovering. Antalet besök på återvinningscentralerna ökade kraftigt under förra året. Många fann tid över för renoveringar, vinds- och garageröjningar i coronarestriktionernas spår och det har märkts på återvinningscentralerna.

– Glädjande nog minskade det brännbara rest-avfallet jämfört med tidigare år. Kunderna sorterar mer noggrant. Den överlägset största ökningen var av träavfall. Från att mängdmässigt ha legat ganska konstant tidigare år märkte vi en rejäl topp när året 2020 summerades.

En ökning med över 35 procent är rätt rejäla trähögar, konstaterar Jessica. Några av de övriga avfallsslagen som också ökat från tidigare år är sten, kakel, porslin, trädgårdsavfall och impregnerat träavfall.

– Även här finns säkert en koppling till den ökande närvaron i hemmet. Det positiva vi tar med oss är minskningen av det brännbara restavfallet. En eloge till kunderna som har sorterat bättre. Bra jobbat, hälsar Jessica.

På gång inom avfallsområdet – bransch i förändring

Kommunerna ges ansvar för returpapper

Regeringen avskaffar producentansvaret och ger istället landets kommuner ansvar för insamling och återvinning av returpapper. Förändringen träder i kraft redan den 1 januari 2022 vilket är utmanande och bedöms få konsekvenser för renhållningsavgifterna runt om i landet och så även inom AÖS.

Större andel av matavfallet ska sorteras ut

Senast år 2023 ska minst 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut. Matavfallet ska behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara.

Nya regler om bygg- och rivningsavfall

Det kommer flera nya krav på bygg- och rivningsavfall. Kommunerna ska från år 2023 bland annat ansvara för avfall som uppkommer när en privatperson utför renoveringar i hemmet. Idag betraktas sådant avfall som verksamhetsavfall, som AÖS i dag normalt sett ej hanterar.

Separat insamling av textilier

Senast 1 januari 2025 införs separat insamling av textilier. Regeringen har tillsatt en utredning för att bland annat ta fram ett förslag till producentansvar för textilier.

Frågor och svar om avfallstaxan...

Vad ingår i den avgift jag betalar för min sophämtning och varför ska jag hålla på med sortering?

I detta och kommande nummer ska vi reda ut frågor och begrepp med AÖS ekonomichef Linda Moularé.

Vad betalar jag för med sophämningsavgiften?

– Du betalar så klart för att vi tömmer ditt sopkärl men också för möjligheten att lämna ditt grovavfall och farliga avfall på någon av våra återvinningscentraler (ÅVC). Tvärtemot vad man kanske tror, kostar det att hantera och behandla avfallet som hämtas hos dig och som lämnas på våra ÅVC. Sist men inte minst krävs det också en administration som ser till att allt fungerar som det ska.

Varför får jag en högre avgift om jag inte sorterar mitt matavfall?

– Det kallas för ”miljöstyrande avgift”. Det är ett sätt att styra och motivera våra kunder till sortering av matavfall för att nå regeringens mål att samla in 75 procent av det matavfall som uppstår. Bakgrunden till målet är att det är bättre att låta matavfallet bli biogas och gödsel till åkrarna än att förbränna det.

Varför är det då inte obligatoriskt att sortera sitt matavfall?

– Vi tror att frivillig sortering ger bättre kvalitet på matavfallet än obligatorisk sortering. Det gödsel som kommer från vårt matavfall kan användas i ekologisk odling och därför är det viktigt att matavfallet är noggrant sorterat och fritt från plast, metall eller andra föroreningar.

Om jag sorterar matavfall, varför töms det bruna kärlet varannan vecka och det gröna kärlet var fjärde vecka?

– Vi tömmer det bruna kärlet oftare av sanitära skäl eftersom det innehåller matrester. Det finns flera skäl till att det gröna kärlet töms mer sällan utöver att kunden redan har sorterat ut matavfallet.

– Det är också ett sätt att styra mot mer sortering av förpackningar för få plats med restavfallet i kärlet när det töms mer sällan. Tömningen blir dessutom mer kostnadseffektiv när vi inte tömmer lika ofta.

Kan jag påverka mina kostnader?

– Ja i viss mån. För det första kan du välja att sortera matavfall om du inte redan gör det. Om du sorterar ut både matavfall och förpackningar minskar du mängden i det gröna kärlet. Har du inte redan det minsta kärlet då kan du välja ett mindre kärl som har en lägre avgift.

Måste jag verkligen sortera mina förpackningar?

– Ja, det är faktiskt lag på att sortera förpackningar och lämna för återvinning på återvinningsstationer. När vi tittar i de gröna kärlen är ungefär en tredjedel av innehållet förpackningar. Om det inte fanns några förpackningar i de gröna kärlen skulle kostnaderna för förbränning minska med ungefär 6 miljoner kronor. Det är klart att det skulle kunna påverka avgifterna i taxan.

E-faktura – smidigt & enkelt!

Du vet väl att du kan välja att betala dina räkningar från oss via e-faktura? Anmälan gör du i internetbanken. Leta upp Avfallshantering Östra Skaraborg i listan över anslutna företag.

Med e-faktura blir det smidigare för dig – alla belopp och OCR-nummer är redan ifyllda. Fakturorna sparas i internetbanken och du kan betala dem var som helst.

Gillar du autogiro? Då kan du välja e-faktura med automatisk betalning. Tjänsten finns hos de flesta banker. Om du inte hittar funktionen, vänd dig till din banks supportavdelning.

Visste du att:

- om du använder din mobiltelefon i tre år istället för två år, sparar du 10 kg CO₂-utsläpp. Det motsvarar att lyssna på Spotify på mobilen 24 timmar om dygnet i över 23 år!
- en påse matavfall som återvinns kan bli biogas som räcker till 2,5 kilometers bilkörning.
- om du läser tidningen i digital form på din surfplatta, sparar du årligen 68 kilo papper. Det motsvarar över 13 000 A4-ark skrivarpapper.

Insamling av lantbruksplast

Svenska lantbrukare hanterar årligen stora mängder använd plast från ensilering. Den använda plasten samlas in och återvinns genom SvegRetur.

Insamlingen sker två gånger per år (vår och höst) Nu nalkas vårsamlingen. Svensk Ensilageplast Retur AB (SvegRetur) är ett branschägt materialbolag som utan vinstintresse ansvarar för insamling av denna plast och ser till att den går till miljöanpassad återvinning.

Vid insamlingsplatserna kan man även lämna säckar och odlingsfolie med mera, samt dunkar för växtskydds- och ensileringsmedel.

Insamling genomförs under två dagar varav en av dagarna skall vara kvälls- eller lördagsöppet. Det är gratis och gäller även för hästägare.

Mer info på: www.svepretur.se

Sortera säcken infört i Karlsborg

Ytterligare en av våra avfallsanläggningar har infört Sortera säcken. Inga slutna säckar tas emot som brännbart på återvinningscentralen i Karlsborg sedan den 1 februari.

– Tanken är att kunderna ska sorterasitt avfall hemma. När de sedan kommer till oss är det bara att tömma säckarna, förklarar Fredrik Eriksson som är platsansvarig på stationen i Karlsborg.

En utmaning är att Karlsborg är den första Grönt kort-anläggningen som inför Sortera säcken.

– Vi har ju inte varit igång så länge, men jag tycker kunderna sköter detta bra överlag, menar Fredrik och får medhåll av kollegan Michael Dahlin.

Karlsborg var en av de första återvinningscentralerna inom AÖS som fick Grönt kort. Det infördes i början av 2017 och det blev en succé bland kunderna.

– Vi har 1 450 kunder med Grönt kort i området och det hade säkert varit fler om vi inte hade fått stoppa utbildningarna när coronapandemin slog till, menar Fredrik.

Karlsborgscentralen är bemannad på vardagar mellan nio och halv fem och på lördagar mellan nio och ett. Kunder med Grönt kort kan besöka anläggningen alla dagar på året mellan sju på morgonen och nio på kvällen.

– När vi införde Sortera säcken i början av februari var vi lite oroliga för hur det skulle gå. Vi hade börjat informera om Sortera säcken redan ett halvår innan starten. Först med uppsatta informationsblad och vi pratade även med kunderna. Sedan skickade vi SMS till alla Grönt kort-kunder för att informera och det verkar som om det tog skruv. Överlag har kunderna skött sig bra och det har gått över förväntan, förklarar Fredrik.

Att det inte hamnar lika mycket i containrarna för brännbart har verkligen märkts även om projektet inte varit igång så länge.

– Vi ser ju att andra fraktioner fylls mer. Vi får till exempel tömma textilboxarna en gång i veckan nu mot tidigare var tredje vecka, påpekar Michael Dahlin.

Även containrarna med plast, papper och wellpapp är mer välfyllda än tidigare och detta är en följd av Sortera säcken.

– Vi har gjort en tidig mätning av minskningen av det brännbara avfallet från januari till mars och det ligger på cirka 26 procent. Detta innebär ungefär 47 000 kronor i minskade transportkostnader och avgifter för förbränning under första kvartalet i år, säger Fredrik.

Slutligen vill vi även meddela kunderna att Second hand-containern har öppnat igen.

– Den har varit stängd i närmare ett år – sedan pandemin började – men nu är det kommunens AME-enheten som åker ut och samlar ihop det inlämnade, säger Fredrik.